

**AFET VE ACİL DURUM MÜDAHALE HİZMETLERİ
YÖNETMELİĞİ**

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 26/8/2013 No : 2013/5703
Dayandığı Kanunun Tarihi : 29/5/2009 No : 5902
Yayımlandığı R.Gazetenin Tarihi : 18/12/2013 No : 28855
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5 Cilt : 53

BİRİNCİ BÖLÜM**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; afet ve acil durumlara müdahalede ihtiyaç duyulacak tüm güç ve kaynakları ulusal ve yerel düzeyde planlamak, bu güç ve kaynakların olay bölgesine hızlı ve etkin bir şekilde ulaştırılmasını sağlamak, müdahale hizmetlerini ve bu hizmetlerin koordinasyonundan sorumlu ana ve destek çözüm ortaklarının ve yerel düzeyde sorumlu birimlerin görev ve sorumlulukları ile planlama esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, afet ve acil durumlarda müdahale hizmetlerini yürütecek bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, valilikler, kaymakamlıklar, özel ve özerk kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ile gerçek kişilerin görev ve sorumluluklarını, bunlar arasındaki işbirliği, koordinasyon ve karşılıklı yardımlaşma esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Âfetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Acil durum: Toplumun tamamının veya belli kesimlerinin normal hayat ve faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan ve acil müdahaleyi gerektiren olayları ve bu olayların oluşturduğu kriz halini,

b) Acil yardım: Afet ve acil durum hallerinde; arama, kurtarma, tıbbi ilk yardım ve tedavi, defin, salgın hastalıkları önleme, yiyecek, içecek ve giyecek temini, acil barındırma, ısıtma, aydınlatma, ulaştırma, enkaz kaldırma, altyapıyı asgari seviyede çalışır hale getirme, akaryakıt ve benzeri acil hizmet ve ihtiyaçların karşılanması ve bu konularda yapılacak her türlü iş, işlem, tahsis, kiralama, satın alma, hibe, kamulaştırma ve benzeri faaliyetleri,

c) Acil yardım süresi: Afetin meydana gelmesi ile başlayıp, afetin sona ermesinden itibaren onbeş gün devam eden ve gerektiğinde Başkanlıkça uzatılabilen acil yardımlar ile bununla ilgili harcamaların yapıldığı süreyi,

ç) Afet: Toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan, etkilenen toplumun başatme kapasitesinin yeterli olmadığı doğal, teknolojik veya insan kaynaklı olayları,

d) Afet ve acil durum faaliyetleri ödeneği: 5902 sayılı Kanununun 23 üncü maddesine göre Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesinde yer alan ödeneği,

e) Afet ve acil durum hizmetleri: Afet ve acil durum haberinin duyurulması, ön değerlendirme, haberleşme, güvenlik ve trafik, arama-kurtarma, tahliye, yangın söndürme ve ikincil afetler, altyapı, ulaşım altyapısı, enerji, sağlık, defin, barınma, beslenme, enkaz kaldırma, hasar ve zarar tespit, aynı ve nakdi bağış yönetimi, uluslararası destek ve işbirliği, satın alma, kiralama, gıda, tarım ve hayvancılık, tehlikeli maddelerle ilgili arındırma faaliyetleri ve psiko-sosyal destek gibi çalışmaları,

f) Afet ve acil durum yönetim merkezleri: Afet ve acil durumlarda müdahalenin koordine edildiği, 24 saat esasına göre çalışan, kesintisiz ve güvenli bilgi işlem ve haberleşme sistemleri ile donatılan merkezleri,

g) Ana çözüm ortağı: Hizmet grubunun yürüteceği hizmetlere ilişkin koordinasyondan sorumlu olan bakanlık, kurum ve kuruluşları,

ğ) Başkanlık: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığım,

h) Destek çözüm ortağı: Hizmet gruplarında ana çözüm ortağı olarak görev alan bakanlık, kurum ve kuruluşların çalışmalarında destek olarak görev alan paydaşları,

ı) Destek iller: Başkanlık tarafından olay bölgesine destek olmak üzere belirlenecek il gruplarını,

i) Ekip: Hizmet gruplarının görevlerini yerine getirmek amacıyla oluşturulmuş alt hizmet birimini,

j) Hizmet grubu: Afet ve acil durumlarda, ana çözüm ortağı ve destek çözüm ortaklarının yürüttükleri hizmetlerin niteliğine göre oluşturulan grupları,

k) İkincil afet: Afete sebep olan olay türünün neden olduğu yangın, heyelan, baraj yıkılması., patlama, KBRN olayları gibi meydana gelen afetleri,

1) KBRN: Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleeri,

m) Müdahale: Afet ve acil durumlarda can ve mal kurtarma, sağlık, iâşe, ibate, güvenlik, mal ve çevre koruma, sosyal ve psikolojik destek hizmetlerinin verilmesi gibi çalışmaları,

n) Ön iyileştirme: Afet ve acil durum nedeniyle bozulan yaşam şartlarının normalleştirilmesine yönelik olayın meydana gelmesinden hemen sonra başlayarak yapılacak kısa dönem iyileştirme faaliyetlerini,

o) Servis: Müdahale organizasyonu içerisinde yer alan hizmet gruplarının bağlı olduğu ana yönetim birimlerini,

ö) Sivil savunma: Düşman saldırılarına karşı halkın can ve mal kaybının en az seviyeye indirilmesi, hayati önem taşıyan her türlü resmi ve özel tesis ve kuruluşların korunması ve faaliyetlerinin devamını sağlayacak iyileştirme yapılması, savunma gayretlerinin halk tarafından en yüksek seviyede desteklenmesi ve halkın moralini yüksek tutmak için alınacak her türlü silahlı koruyucu ve kurtarıcı tedbir ve faaliyetleri,

p) Ulusal Afet Müdahale Sistemi: Türkiye Afet Müdahale Planı ile ulusal ve yerel düzey planların oluşturduğu sistemi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Ulusal ve Yerel Düzeyde Planlama ve Hazırlık Çalışmaları****Planlama**

MADDE 5 – (1) Afet ve acil durum hizmetleri; hazırlık, müdahale ve ön iyileştirme çalışmalarını kapsayacak şekilde planlanır. Hizmetlerin tam ve eksiksiz olarak yapılması, hizmet bütünlüğünün korunması, hizmetler arası etkileşimin dikkate alınması esastır. Yapılacak planlarda afet ve acil durum hallerinde yürütülecek tüm hizmetler dikkate alınarak müdahale modelleri oluşturulur. Modeller ulusal düzeyde koordinasyon ve saha destek ekip ve alt ekiplerini, yerel düzeyde ise operasyon ve lojistik ekip ve alt ekiplerini içerir.

(2) Planlama, model oluşturma ve kapasite geliştirme çalışmaları; ulusal ve yerel düzeyde, muhtemel afet türlerine, afetlere müdahale çalışmalarında karşılaşılabilecek operasyon risklerine ve yaşanabilecek en kötü şartlar dikkate alınarak oluşturulacak varsayımlara göre yapılır. Planlama ve model oluşturma çalışmalarında gelişen teknoloji dikkate alınır.

Türkiye Afet Müdahale Planı

MADDE 6 – (1) Başkanlık tarafından bakanlık, kurum ve kuruluşların katılımıyla afet ve acil durumlara ilişkin müdahale çalışmalarında görev alacak hizmet grupları ve koordinasyon birimlerine ait görev ve sorumlulukları tanımlamak amacıyla afet ^öncesi, sırası ve sonrasına ait müdahale planlamasının temel prensiplerini içeren Türkiye Afet Müdahale Planı hazırlanır. Plan, Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulunun karar ile Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer.

(2) Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamında ulusal ve yerel düzeyde müdahale organizasyon sistemi oluşturulur ve bu sistem operasyon, bilgi planlama, lojistik ve bakım, finans ve idari işler olmak üzere dört servis olarak yapılandırılır. Servislerin altında müdahale hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla hizmet grupları oluşturulur ve bu hizmet gruplarından sorumlu ana çözüm ve destek çözüm ortaklarının sorumluluk ve görevleri belirlenir. Ulusal düzey hizmet grubunun koordinasyonundan ana çözüm ortağı olan bakanlık, kurum veya kuruluş sorumludur. Hizmet gruplarının ana çözüm ortakları, hizmetin yürütülmesinde yarar sağlayacak destek çözüm ; ortaklarını belirler.

(3) Afet ve acil durumlarda uygulamaya konulmak üzere, Türkiye Afet Müdahale Planı ile entegre olacak şekilde ulusal düzey hizmet grubu planları ve ulusal düzey olay türü planları hazırlanır. Hangi afet türleri için olay türü planı hazırlanacağı Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulu tarafından belirlenir.

Ulusal düzey hizmet grubu planları

MADDE 7 – (1) Ulusal düzey hizmet grubu planları, ana çözüm ortağı bakanlık, kurum ve kuruluşlar ile destek çözüm ortakları tarafından birlikte hazırlanır. Ulusal düzey hizmet grubu planlarının birbirleri arasındaki uyum ve standartların sağlanabilmesi için Başkanlık tarafından incelenerek onay aşamasına getirilir, Başbakan veya Başkanlığın bağlı olduğu Başbakan Yardımcısının onayı ile yürürlüğe girer. Ulusal düzey hizmet grubu planları Türkiye Afet Müdahale Planında öngörülen veya hizmet grubunun niteliğine göre Başkanlıkça belirlenecek formata uygun ve ayrıntılı olarak hazırlanır.

(2) Ulusal düzey hizmet grubu planlarında müdahale hizmetlerinde ihtiyaç duyulabilecek tüm kaynakların mevcut durumu ülke düzeyinde tespit edilir.

İl afet müdahale planı

MADDE 8 – (1) Valinin başkanlığında il afet ve acil durum müdürlüğü koordinasyonunda bakanlık, kurum ve kuruluşların taşra teşkilatları ve mahalli idarelerin katılımıyla afet ve acil durumlara ilişkin müdahale çalışmalarında görev alacak, hizmet grupları ve koordinasyon birimlerine ait görev ve sorumlulukları tanımlamak amacıyla afet öncesi, sırası ve sonrasında ait müdahale planlamasının temel prensiplerini içeren Türkiye Afet Müdahale Planı ile entegre il afet müdahale planı hazırlanır. İl afet müdahale planları, birbirleri arasındaki uyum ve standartların sağlanabilmesi için Başkanlık tarafından incelenerek verilecek uygun görüş sonrası, valiler tarafından onaylanarak yürürlüğe girer. Afet ve acil durum yönetim merkezi kurulan ilçelerde kaymakamlıklarca il afet müdahale planı dikkate alınarak ilçe afet müdahale planları hazırlanır. Afet ve acil durum yönetim merkezi olmayan ilçelerde ise il afet müdahale planları bu ilçeler de dikkate alınarak hazırlanır.

(2) İl afet müdahale planı kapsamında yerel düzeyde müdahale organizasyon sistemi oluşturulur ve bu sistem operasyon, bilgi planlama, lojistik ve bakım ile finans ve idari işler olmak üzere dört servis olarak yapılandırılır. Servislerin altında müdahale hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla ulusal düzeyde teşekkül eden hizmet grupları ile entegre şekilde yerel düzey hizmet grupları oluşturulur ve bu hizmet gruplarından sorumlu ana çözüm ve destek çözüm ortaklarının sorumluluk ve görevleri belirlenir. Yerel düzey hizmet grubunun koordinasyonundan ulusal düzeyde görevlendirilen ana çözüm ortağı bakanlık, kurum veya kuruluşun il düzeyindeki bağlı ya da ilgili örgütü sorumludur.

(3) Afet ve acil durumlarda uygulamaya konulmak üzere il afet müdahale planı ile entegre olacak şekilde yerel düzey hizmet grubu operasyon planları ve yerel düzey olay türü planları hazırlanır. Hangi afet türleri için ayrıca olay türü planı hazırlanacağı vali veya vali yardımcısının başkanlığında il afet ve acil durum müdürü, garnizon komutanı, belediye başkanı, il özel idaresi genel sekreteri ve hizmet gruplarından sorumlu il yöneticileri ile ihtiyaç duyulan diğer il yöneticilerinden oluşan il afet ve acil durum koordinasyon kurulları tarafından belirlenir.

Yerel düzey hizmet grubu operasyon planları

MADDE 9 – (1) Yerel düzey hizmet grubu operasyon planları, ana çözüm ortağı bakanlık, kurum ve kuruluşların taşra teşkilatı, bağlı ve ilgili birimleri tarafından destek çözüm ortaklarının da katılımıyla hazırlanır ve il kurtarma ve yardım komitesinin görevlerini de yerine getirecek olan il afet ve acil durum koordinasyon kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe girer. Taşra teşkilatı olmayan ana çözüm ortağı bakanlık, kurum ve kuruluşların operasyon planları bağlı ve ilgili birimleri tarafından bir vali yardımcısının başkanlığında Türkiye Afet Müdahale Planında öngörülen formata uygun ve ayrıntılı olarak hazırlanır. Gerekli görülmesi halinde bölge teşkilatı olan kurumların bölge müdürlüklerinden de destek alınır.

(2) Yerel düzey hizmet grubu operasyon planlarında olay bölgesinde ihtiyaç duyulabilecek tüm kaynakların mevcut durumu il düzeyinde tespit edilir. Operasyon planlarında müdahale çalışmalarında görevlendirilecek personel, ekipman, araç, gereç gibi kaynakları kapsayan envanterler yer alır. Bu envanterler oluşturulurken destek illerden temin edilebilecek kaynaklar da ayrı bir cetvelde dikkate alınır.

(3) Afet ve acil durum yönetim merkezinin mobil olarak oluşturulabileceği alan, hizmet gruplarının konuşlanma alanları, hizmetlerin verileceği alanlar, çadır kent alanları, konteyner kent alanları, geçici barınmaya uygun kamu binaları ve spor tesisleri, toplu konut alanları, yardım ve çadır depolama ve dağıtım alanları, heliport alanları, garaj alanları, sahra hastanesi ve mobil aşevi yerleri, alternatif hasta bakım alanları, soğuk hava depoları, geçici morg alanları, toplu mezarlık alanları, telef olan hayvanlar için toplu gömü alanları, enkaz döküm alanları ile ihtiyaç duyulacak diğer alanlar tespit edilir ve kapasiteleri ile birlikte koordinatlı olarak haritalara ve kullanıma açılan veri tabanlarına işlenir.

Acil durum planı

MADDE 10 – (1) Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlara ait bina ve tesisler için acil durum planları 18/6/2013 tarihli ve 28681 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde hazırlanır.

Medya iletişimi

MADDE 11 – (1) Afet ve acil durumlarda medya ve halkla ilişkilerin sağlıklı yürütülmesini sağlamak amacıyla Başkanlık tarafından medya iletişim planı hazırlanır. Bakanlık, kurum ve kuruluşların basın ve halkla ilişkiler müşavirlikleri ile valiliklerin ilgili büroları hazırlanan plan çerçevesinde Başkanlıkla koordineli olarak çalışır.

(2) Bütün resmî, özel radyo ve televizyon kuruluşları ile yazılı basın, internet medyası afet ve acil durum hallerinde vatandaşların doğru bilgilendirilmesini sağlamak üzere gerekli hassasiyet ve özeni göstermekten sorumludur. Kamuoyunun bilgilendirilmesi, afet ve acil durum halinin duyurulması ulusal düzeyde Başkanlık tarafından yerel düzeyde ise valiler tarafından yapılır.

(3) Haberleşme alanında faaliyetleri bulunan tüm kamu, özel kurum ve kuruluşlar, müdahale süresince yardım talepleri için yapılacak telgraf, telefon, telsiz, faks ve benzeri iletişim taleplerim ücretsiz kabul eder ve ilgililere ulaştırır.

Planların güncellenmesi

MADDE 12 – (1) Afet ve acil durumlara ilişkin yapılacak plan ve eklerinde yer alan personel, malzeme, araç, gereç gibi ihtiyaçlar takip edilir. Bu konularda eksiklik veya değişiklikler meydana geldiğinde plan ve ekleri, planı hazırlayan kurum tarafından güncellenir. Plan üzerinde etkisi olmayan ekler planı hazırlayan kurumun en üst yöneticisi tarafından, plan değişiklikleri ile plân üzerinde değişiklik yapan ek değişiklikleri planı onaylamaya yetkili makam tarafından onaylanır. Onaylanan planların birer sureti Başkanlığa ve sorumlu bakanlık, kurum ve kuruluşlara gönderilir. Yapılan güncellemeler aslı değişiklikleri içeriyorsa onaya tabidir.

(2) Tüm kurum ve kuruluşlar, afet müdahale organizasyon sistemi ile ilgili düzenli veri girişini ve güncellemesini Başkanlıkça oluşturulacak ortak bilişim altyapısını kullanarak yapar.

Eğitim ve tatbikatlar

MADDE 13 – (1) Afet müdahale planları kapsamında ulusal ve yerel düzeyde eğitim ve tatbikatlar düzenlenir. Hizmet grubu planlarında belirtilen sayıda tatbikat gerçekleştirilir. Başkanlık tarafından tekli yıllarda ulusal afet tatbikatı düzenlenir.

Ulusal düzeyde afet ve acil durum hazırlık çalışmaları

MADDE 14 – (1) Afet ve acil durumlara müdahale ile sorumlu bakanlık, kurum ve kuruluşlar Başkanlıkla koordineli olarak afet ve acil durum hazırlıklarını eksiksiz bir şekilde yapar, yeterli sayıda personeli görevlendirir, eğitir ve hazır halde bulundurur.

(2) Ulusal düzeyde servislerin yönetimine Başkanlığın belirleyeceği yöneticiler, yerel düzeyde servislerin yönetimine İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecek mülki idare amirleri görevlendirilir.

(3) Afet ve acil durum hazırlıkları bakanlıklarda görevli bir müsteşar yardımcısı, diğer kurum ve kuruluşlarda ise görevlendirilecek üst düzey yönetici tarafından Başkanlıkla koordinasyon halinde tüm imkânlar dikkate alınarak yapılır.

(4) Seviyelere göre hazırlanan senaryolar dikkate alınarak ihtiyaç duyulacak kapasite geliştirme çalışmaları yapılır. Bakanlıkların, kurum ve kuruluşların afet ve acil durum hallerine yönelik personel, araç, ekipman ve malzeme gibi konularda kapasite geliştirmeleri esastır.

(5) Başkanlık, sorumlu bakanlık, kurum ve kuruluşlar gerektiğinde özel sektörle, gerekirse Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile diğer ülkelerle yeni tedarik zinciri oluşturmak ve hizmet alımı gerçekleştirmek üzere uyuyan sözleşme yapabilir.

(6) Halkın can ve mal güvenliğini ilgilendiren düşman hava saldırılan, kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehditler, doğal, teknolojik veya insan kaynaklı afet ve acil durumlar, genel hayatı etkileyen kazalar gibi her türlü olaya ilişkin erken uyarı haberi üreten kurum ve kuruluşlar, ürettikleri kıymetlenirilmiş erken uyarı haberlerini, Başkanlığa, ilgili bakanlıklara ve valiliğe ya da kaymakamlığa derhal bildirir.

(7) Afet ve acil durumlara yönelik coğrafi bilgi, uzaktan algılama ve karar destek sistemlerinin kurulması veya kurdurulması ve etkin bir şekilde kullanılması ile ilgili çalışmalar Başkanlıkça yürütülür. Tüm kurum ve kuruluşlar, afet ve acil durumlar için gerekli olan kendi çalışma alanlarına ilişkin verileri Başkanlığın belirleyeceği formatta Başkanlığa gönderir.

Afet ve acil durum yönetim merkezleri

MADDE 15 – (1) Afet ve acil durumlara müdahale ile sorumlu bakanlık, kurum ve kuruluşlar, valilikler ve valilerce gerekli görülmesi halinde kaymakamlıklar, bünyelerinde kurulan afet ve acil durum yönetim merkezlerince 7 gün 24 saat esasına göre afet ve acil durum hizmetlerinin yürütülmesini sağlar.

(2) Ulusal düzey hizmet grubu sorumlusu olan kurum ve kuruluşlarda afet ve acil durum yönetim merkezleri oluşturulur. Merkezin yöneticisi bakanlıklarda görevlendirilecek bir müsteşar yardımcısı, diğer kurum ve kuruluşlarda üst yöneticinin görevlendireceği bir yöneticidir. Hizmet grupları afet ve acil durum yönetim merkezleri altında yer alır ve her hizmet grubuna bir yönetici görevlendirilir. Bu yöneticiye bağlı olarak hizmet grubu sekreteryası, koordinasyon ekipleri ve saha destek ekipleri oluşturulur. Koordinasyon ekipleri; hizmet grubunun planladığı çalışmaların afet anında hayata geçirilmesini sağlamak üzere bakanlık afet ve acil durum yönetim merkezinde hizmet grubunun ana çözüm ortağı ve destek çözüm ortaklarının katılımı ile oluşturulan ve süreci yönetecek idari ekiplerdir. Saha destek ekipleri hizmet grubunu oluşturan bakanlık, kurum ve kuruluşların merkez ve taşra teşkilatlarından afet bölgesine giderek destek olacak uzman personelden oluşan ekiplerdir. Saha destek ekipleri görev alacakları alanda düzenli olarak eğitime tabi tutulur. Koordinasyon ekipleri afet haberi ile saha destek ekiplerinin ve ekipmanlarının ivedilikle afet bölgesine intikallerini sağlar.

(3) Bakanlık, kurum ve kuruluşlar ile valilik ve lüzum üzerine kaymakamlıklarda kurulan afet ve acil durum yönetim merkezleri afet bölgesinde çalışan ekiplere ihtiyaç duyulması halinde ekipman desteği, ek personel desteği ve teknik destek verir, yapılan çalışmaları düzenli olarak Başkanlığa bildirir.

Yerel düzeyde afet ve acil durum hazırlık çalışmaları

MADDE 16 – (1) Yerel düzeyde afet ve acil durum hazırlıkları illerde valilerin, ilçelerde ise kaymakamların koordinasyonunda tüm kurum ve kuruluşların desteği ile yapılır.

(2) Yerel düzeyde il afet ve acil durum yönetim merkezi altında hizmet grupları oluşturulur. Hizmet grubu yöneticisi; ana çözüm ortağı bakanlık, kurum ve kuruluşun taşra teşkilatında afet ve acil durumlar konusunda sorumlu bir birim bulunmadığı durumlarda, ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşun taşra teşkilatındaki üst yöneticileri arasından vali tarafından görevlendirilir. Hizmet grubu yöneticilerine bağlı olarak hizmet grubu sekreteryası, operasyon ve lojistik ekipleri oluşturulur. Ekiplerin görev alacakları alanda düzenli eğitilmeleri esastır. Hizmet grubu yöneticisinin görevi afet ve acil durum hallerine hizmet grubunu hazırlamak, afet anında ise hizmet grubu çalışmalarını başlatmaktır. Hizmet gruplarının afet anında yönetimi için İçişleri Bakanlığı, Başkanlık ile koordineli olarak yeterli sayıda mülki idare amiri görevlendirilir. Hizmet grubu yöneticisi, görevlendirilen mülki idare amirine destek olmakla sorumludur.

(3) Sorumluluk alanlarına göre büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından afet ve acil durumlar gözönüne alınmak suretiyle yeterli büyüklükte, afet risk değerlendirmesi yapılmış geçici barınma alanları belirlenerek olanaklar dâhilinde bu yerlerin altyapısı hazır hale getirilir. Geçici barınma alanı olarak belirlenen yerler hiçbir şekilde başka amaçla kullanılamaz. Belediyelerce geçici iskân alanı olarak kullanılabilir mevcut pazaryeri, park, bahçe ve yeşil alanların altyapıları afetlerde kullanılabilir hale dönüştürülür.

(4) Sorumluluk alanlarına göre büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından afet ve acil durumlar gözönüne alınmak suretiyle ihtiyaç duyulabilecek yapı stoğu envanteri, güncel cadde ve sokak isimleri, toplu kullanım alanları gibi her türlü veri kent bilgi sistemlerine işlenir ve güncel tutulur. Bu veriler Başkanlığın kullanımına açık tutulur.

(5) Seviyelere göre hazırlanan yerel afet ve acil durum senaryoları dikkate alınarak ihtiyaç duyulacak kapasite geliştirme çalışmaları yapılır.

(6) Öncelikle insan kaynaklı kazalar ve teknolojik kazalara müdahalede görevli olmak üzere, afetlerde destek arama kurtarma personeli olarak da çalışacak personelden oluşan, standartlara uygun yeterli alet ve ekipmanla donatılmış arama kurtarma ekipleri organize sanayi bölgeleri nezdinde kurulur ve Başkanlıkla koordinasyon halinde eğitilmeleri sağlanır.

(7) Olmuş veya olması muhtemel afet ve acil durumlarda can ve mal emniyeti açısından tehlikeli yerlerde yaşayanlar vali ve kaymakamlar tarafından geçici olarak tahliye edilir. Tahliye edileceklerin sevk, iskân, beslenme, sıhhi bakım ve yerlerine iade masrafları ile üretici hale getirilmeleri için gereken harcamalar afet ve acil durum faaliyetleri ödeneğinden karşılanır.

(8) Düşman saldırılarına maruz kalabilecek bölgeler ile kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehlike ve tehdide maruz bölgelerdeki halkın can kaybını azaltmak ve buralardaki savunma gücünü destekleyen, taşınabilir milli servetlerin düşman eline geçmesine engel olmak üzere, gerektiğinde bunların tamamı veya bir kısmı güvenli bölgelere geçici olarak Bakanlar Kurulu Kararı ile tahliye edilebilir. Tahliyenin uygulanmasından il ve ilçe sınırları içerisinde vali ve kaymakamlar sorumludur.

(9) Ülke düzeyinde erken uyan, haber alma, yayma, ikaz ve alarm sistemleri; düşman hava saldırıları ile kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehditlere karşı ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte Başkanlık tarafından kurulur.

(10) Kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar; yangınla mücadele için mevcut personelden ekiplerini kurmak, yangın önleme ve söndürme planlarını hazırlamak, kuruluşun özelliğine göre gerekli araç, gereç ve malzemeyi hazır bulundurmak zorundadır.

YONETMELIKLER, NISAN 2011 (Ek-79)

Bölgesel işbirliği

MADDE 17 – (1) Başkanlık tarafından ülke genelinde, bölgesel olarak planlama, işbirliği ve yardımlaşma, lojistik kapasitesi oluşturma, eğitim çalışmaları ve tatbikatlar düzenleme amacıyla birden fazla ili kapsayan bölgeler oluşturulur. Bölge merkezleri, İstanbul, Bursa, İzmir, Antalya, Adana, Diyarbakır, Van, Erzurum, Trabzon, Samsun, Ankara, Kayseri, Elazığ, Konya, Sakarya illeri olup bu illerin İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri bölge koordinatörü olarak görev yapar.

(2) Başkanlık tarafından afet riskleri dikkate alınarak ülke genelinde lojistik üsler, bölge lojistik depolar, il merkezlerinde ve riskli ilçelerde cep depolar kurulur veya kurdurulur.

(3) Bölgesel düzeyde afet ve acil durum halleri öncesi; hazırlık, planlama, bilgi paylaşımı, ortak eğitim, tatbikat ve karşılıklı yardımlaşma çalışmaları için bölge merkezi olan ilde yılda en az bir defa olmak üzere bölge kapsamında bulunan valilerin, büyükşehir veya il belediye başkanlarının, il özel idareleri, üniversiteler, kalkınma ajansları, il afet ve acil durum müdürlükleri, Türkiye Kızılay Derneği, sivil toplum kuruluşları ve uygun görülen diğer kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımıyla düzenli istişare toplantıları yapılır. Alınan kararlar ilgililerince uygulanır, Başkanlığa bilgi verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Müdahale Hizmetleri**

Afet ve acil durum hali

MADDE 18 – (1) Afet ve acil durum hallerinde hem ulusal hem de yerel düzeyde hazırlanan planlar çerçevesinde hareket edilir. Afet ve acil durum hallerinde düzenli ve sürekli raporlama yapılması esastır. Tüm çalışmalar Başkanlık ile iletişim halinde yürütülür.

(2) Afet ve acil durum yönetim merkezi yöneticileri ve teşkil edilen koordinasyon ekipleri afet haberi ile birlikte ivedilikle görevli oldukları afet ve acil durum yönetim merkezinde toplanır ve koordinasyon çalışmalarını Başkanlık ile iletişim halinde yürütür.

(3) Saha destek ekipleri afet haberini alır almaz ivedilikle intikal noktalarında toplanır. Saha destek ekipmanlarının afet bölgesine ulaştırılması için önceden belirlenen sorumlu kişi ve birimler afet haberi ile birlikte ivedilikle harekete geçer. Olay bölgesine görevlendirilen saha destek ekipleri en az 72 en çok 120 saat kendini idame ettirecek şekilde personel, araç, gereç, barınma, beslenme, hijyen malzemesi gibi lojistik ihtiyaçları karşılayabilecek şekilde kurulur.

(4) İl afet ve acil durum yönetim merkezi yöneticileri ve il afet ve acil durum koordinasyon kurulu üyeleri afet ve acil durum hallerinde ivedilikle il afet ve acil durum yönetim merkezinde valinin başkanlığında toplanır ve il afet müdahale planları uygulamaya konulur. Müdahale çalışmalarının planlarda yer alan adımlar üzerinden yürütülmesi esastır.

(5) Hizmet grubu yöneticileri ise afet haberiyle birlikte hizmet grubu çalışmalarına başlamak üzere daha önceden belirledikleri veya afet ve acil durum yönetim merkezi bünyesinde oluşturulan hizmet grubu karargâhında ekipleriyle birlikte yerlerini alır. Müdahale çalışmalarını hizmet grubu operasyonel planlarında yer alan adımlar üzerinden yürütmeleri esastır. Havadan keşif dâhil devletin tüm imkân ve kabiliyetleri kullanılarak ve gezici saha tespit ekipleri önceden belirlenmiş sorumlu oldukları bölgeleri dolaşarak il afet ve acil durum yönetim merkezi bünyesinde kurulan ihbar takip masasına ilk durum tespitlerini ivedilikle bildirir. Toplanan bilgiler haritalar ve kullanımda olan veri tabam üzerine işlenir.

YÖNETMELİKLER, NİSAN 2011 (Ek-79)

(6) Toplu nüfus hareketleri, büyük yangınlar, tehlikeli ve salgın hastalıklar, kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehlikeler, hava ve deniz aracı kazaları, teknolojik kazalar gibi afet ve acil durum hallerinde tüm kurum ve kuruluşlar yetkili oldukları konularda Başkanlık ile koordineli olarak acil müdahaleyi etkin bir şekilde sağlar.

(7) Deprem ve bölgesel olarak etkili olan sel, heyelan ve benzeri afet hâllerinde; inşaatların ikincil afetlerden etkilenmemesi için, devam etmekte olan inşaatların durdurulması da dâhil olmak üzere, valilik tarafından geçici olarak inşaat yapma yasağı getirilebilir. Yasağın konulmasına gerekçe teşkil eden tehlikenin ortadan kalkması halinde inşaat yasağı kaldırılır.

Acil yardım

MADDE 19 – (1) Acil yardımlar için ihtiyaç duyulan kaynak öncelikle yerel olanaklar ile sağlanır. Yerel kaynakların yetersiz olması durumunda valiliğin talebi üzerine veya gerektiğinde re'sen. Başkanlık bütçesinin afet ve acil durum faaliyetleri ödeneğinden valilikler adına açılacak afet ve acil durum hesaplarına kaynak aktarımı yapılır. Afet ve acil durum hesabından yapılacak harcamalar 6/3/2011 tarihli ve 27866 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Afet ve Acil Durum Harcamaları Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır.

Nakdi bağışlar

MADDE 20 – (1) Afet ve acil durumlar nedeniyle yurt içinden ve yurt dışından Başkanlıkça kabul edilecek nakdi bağışlar bu amaçla bankalarda Başkanlık adına açılacak hesaplarda toplanır.

Gönüllü çalışma

MADDE 21 – (1) Başkanlık, valilik, kaymakamlık ve belediyeler gönüllülüğü özendirici ve teşvik edici çalışmalar yapar, gönüllülere eğitim, teçhizat gibi ihtiyaçları konusunda destek verir, farklı toplumsal grupların afet ve acil durum yönetimine katılımını sağlar.

Müdahale hizmetlerinde kayıt

MADDE 22 – (1) Müdahale çalışmalarında kullanılan tüm kaynaklar için mümkün olduğu ölçüde kayıt tutulması esastır. Afetler sonrası kaynak israfının önlenmesi amacıyla afet bölgesinde yapılan tüm çalışmalar gözden geçirilerek satın alınan, bağış olarak gelen tüm taşınır ve taşınmazların tasfiye işlemleri ilgili mevzuatı çerçevesinde yapılır.

Müdahale çalışmalarının sonlandırılması

MADDE 23 – (1) Müdahale çalışmalarının sonlandırılması ve afet bölgesinde görevlendirilen ekiplerin ilden ayrılışları Başkanlığın uygun görüşü alınarak il valileri tarafından kararlaştırılır.

(2) Müdahale çalışmaları sonrası yaşanan sıkıntılar ve çözümleri ile tecrübe analizini içeren raporlar hizmet gruplarınca hazırlanır ve Başkanlığa iletilir. Başkanlık tarafından tecrübe analizlerinin ulusal afet müdahale sistemine aktarılması esastır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Afet ve Acil Durum Hallerinde İş Bölümü, Görev ve Sorumluluklar

Afet ve acil durumlara müdahalede işbölümü

MADDE 24 – (1) Afet ve acil durumlarla ilgili afet öncesi hazırlık, afet sırası müdahale ve afet sonrası ön iyileştirme çalışmaları çerçevesinde;

a) Haberleşme, ulaştırma altyapısı, nakliye, teknik destek ve ikmal hizmetleri için Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı,

b) Yangın, defin, tahliye ve yerleştirme, güvenlik ve trafik hizmetleri için İçişleri Bakanlığı,

c) Sağlık hizmetleri için Sağlık Bakanlığı,

ç) Hasar tespit, altyapı, enkaz kaldırma hizmetleri için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı,

- d) Psiko-sosyal destek, aynı bağış, depo ve dağıtım hizmetleri için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,
- e) Gıda, tarım ve hayvancılık hizmetleri için Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı,
- f) Zarar tespit hizmetleri için Maliye Bakanlığı,
- g) Enerji hizmetleri için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı,
- ğ) Beslenme hizmetleri başta Türkiye Kızılay Derneği olmak üzere bakanlıklar, valilikler ve sivil toplum örgütleri,
- tarafından ulusal düzeyde hazırlık yapılıır.

Koordinasyon birimleri

MADDE 25 – (1) Ulusal düzeyde koordinasyon birimleri şunlardır:

- a) Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulu.
- b) Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulu.
- c) Başkanlık ve Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi.
- ç) Bakanlık ve diğer kurum ve kuruluşların afet ve acil durum yönetim merkezleri.

(2) Yerel düzeyde koordinasyon birimleri şunlardır:

- a) İl afet ve acil durum koordinasyon kurulu.
- b) İl afet ve acil durum yönetim merkezi.
- c) İlçe afet ve acil durum yönetim merkezi.

Başkanlığın görev ve sorumlulukları

MADDE 26 – (1) Başkanlık; barınma, KBRN, arama ve kurtarma, bilgi yönetimi, değerlendirme ve izleme, hizmet grupları lojistiği, uluslararası destek ve işbirliği, kaynak yönetimi, satın alma ve kiralama, muhasebe, bütçe ve mali raporlama, ulusal ve uluslararası nakdi bağış hizmetlerinden ulusal düzeyde sorumludur. Başkanlık sorumlu olduğu hizmet gruplarında ulusal düzeyde hazırlık yapar, yaptırır, kapasite oluşturur ve afet anında bu kapasiteyi afet bölgesine ulaştırır.

(2) Başkanlık, yerel, bölgesel ve ulusal kapasitenin yeterli olup olmayacağı kriterlerini dikkate alarak gelen bilgiler doğrultusunda müdahale koordinasyon seviyelerini belirler ve ilan eder. Olay türü ve ölçeğine göre, olay sonrası devam eden bilgi akışı doğrultusunda müdahale seviyesi değişikliği yapılabilir. Hizmet grupları ilan edilen müdahale seviyeleri doğrultusunda hizmet grubu planlarını uygulamaya koyar.

(3) Başkanlık;

- a) Afet ve acil durumlara müdahale için yapılacak planların hazırlanmasından, afet anında uygulanmasını takip etmekten, afet sonrası planların geliştirilmesinden,
- b) Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezini 24 saat esasına göre çalıştırmaktan,
- c) Gerektiğinde Afet ve Acil Durum Yüksek Kurulu ile Afet ve Acil Durum Koordinasyon Kurulunu toplantıya çağdırmaktan,
- ç) Afet ve acil durumlarda bakanlık, kurum ve kuruluşlar, valilikler, özel ve özerk kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ve gerçek kişilerin yürütecekleri faaliyetlerin koordinasyonunu sağlamaktan,
- d) Afet ve acil durumlarda müdahale uygulamalarını takip etmek, afet ve acil durum yönetim merkezleri arasındaki koordinasyon ve işbirliğini sağlamaktan,
- e) Ulusal ve uluslararası insani yardım ve müdahale faaliyetlerini koordine etmekten,
- f) Afet ve acil durumlarda yürütülen faaliyetler ve sonuçları ile ilgili olarak kamuoyunu bilgilendirmekten,

YÖNETMELİKLER, NISAN 2011 (Ek-79)

g) Diğer devletlerin ve uluslararası kuruluşların ilgili organlarıyla koordinasyon ve işbirliği sağlamaktan,

ğ) Yurt içinde ve yurt dışında meydana gelen afet ve acil durumlara ilgili bilgileri toplamak, değerlendirmek ve gerektiğinde ilgili makamlara iletmekten,

h) Afet ve acil durum bölgesindeki ihtiyaca göre 5902 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi çerçevesinde kullanılan özel hesaptan ilgili özel hesaplara aktarma yapmaktan,

ı) Olay bölgesinde valiye destek ve danışman olarak görev yapacak üst düzey bir Başkanlık yetkilisi ile hizmet gruplarına destek ve danışmanlık yapmak üzere saha destek personelini görevlendirmekten,

i) Yapılacak yurt içi ve yurt dışı bağışlar için bankalarda yardım hesapları açtırmak ve bu konuda gerekli koordinasyonu sağlamaktan,

j) Afetin nedenlerini, etki sahasını, sonuçlarını, sınırlarını ve bölgede afet zararlarını azaltacak tedbirleri belirlemek ve ilgili yerlere duyurmaktan,

k) Ulusal afet müdahale sistemi ile ilgili olarak ortak bilişim altyapısı oluşturmaktan, sorumludur.

(4) Başkanlık ulusal düzeyde afet ve acil durumlara etkin müdahaleyi; tüm bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları, Türkiye Kızılay Derneği başta olmak üzere tüm sivil toplum kuruluşlarını, üniversiteleri ve yardıma gelen yabancı kuruluşları, gönüllü birlikleri koordine ederek sağlar, işbölümü yapar ve yapılan çalışmalarını denetler.

(5) Etkin ve zamanında müdahale amacıyla Başkanlığın talebi üzerine askeri kargo uçakları ve helikopterleri dâhil olmak üzere tüm kurum ve kuruluşların hava, deniz ve kara araçları ve diğer yardımcı âlet ve ekipmanları herhangi bir gecikmeye mahal verilmeksizin görevlendirilir.

(6) Başkanlık kamu kurum ve kuruluşlarının müdahale kapasitesini gerekli dikkat ve özeni göstererek kullanmakla sorumludur. Tüm resmî ve özel kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler; kendilerinden istenecek veya yükümlülük konulacak her türlü taşıt, araç ve sürücülerini, makine, alet ve edevatı, arazi, arsa, bina, tesis, yiyecek, ilaç ve tıbbi malzeme ile halkın ihtiyacı olan diğer maddeleri, karşılığı rayiç bedel üzerinden sonradan ödenmek şartıyla ilgili mevzuat hükümlerine göre vermekle yükümlüdür. Ancak hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınır ve taşınmazlar ilgili kamu idarelerince duruma göre geçici veya sürekli olarak Başkanlığa bedelsiz olarak öncelikle tahsis veya gerekmesi halinde devir edilir.

Ana çözüm ortaklarının görev ve sorumlulukları

MADDE 27 – (1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı; haberleşme hizmet grubu, ulaşım alt yapı, nakliye hizmet grubu ve teknik destek ve ikmal hizmet grubu ana çözüm ortağıdır. Afet ve acil durumlarda ulusal ve yerel düzeyde kesintisiz ve güvenli haberleşmenin sürdürülmesine yönelik koordinasyondan, personel, afetde ve kaynakların nakliye hizmetlerine yönelik koordinasyondan, afet bölgesine en hızlı ve güvenli ulaşımın sağlanmasından ve seyrüsefer düzenlenmesine yönelik koordinasyondan, afet ve acil durumlarda kullanılan her tür makine ve araçların bakım, onarım, yakıt ikmal ve iş makineleri desteğine yönelik koordinasyondan sorumludur. Afet ve acil durum haberleşmesine öncelik tanınmasını temin etmek üzere Başkanlığın talebi üzerine gerekli önlemleri alır. Afet ve acil durum haberleşmesini sağlamak üzere alternatif sistemler kurar ve işletir.

(2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, enerji hizmet grubu ana çözüm ortağıdır. Afet bölgesinde elektrik, doğalgaz gibi enerji hatlarının acil onarımını yaparak veya yaptırarak en kısa sürede bu hizmetlerin, normale dönmesini sağlamaya yönelik koordinasyondan sorumludur.

YÖNETMELİKLER, NISAN 2011 (Ek-79)

(3) Sağlık Bakanlığı, sağlık hizmet grubu ana çözümler ortağıdır. Afet ve acil durumlarda olay yerindeki ilk müdahale, halk sağlığı ve tıbbi bakım ihtiyaçlarının karşılanması ile çevre sağlığı hizmetlerinin aksamlardan en hızlı şekilde normale dönmelerini sağlamaya yönelik koordinasyondan sorumludur.

(4) İçişleri Bakanlığı; tahliye, yerleştirme ve planlama hizmet grubu, güvenlik ve trafik hizmet grubu, yangın hizmet grubu ve defin hizmet grubu ana çözümler ortağıdır. Afet öncesi, sırası ve sonrasında yapılacak tahliyenin planlanması, uygulaması ve yerleştirme işlemlerinin yapılmasına, afet ve acil durumlarda meydana gelen yangınlara müdahale çalışmalarının yürütülmesine, afet ve acil durumlarda güvenlik ve trafiğin sağlanmasına, afet ve acil durumlarda vefat edenlerin defin işlemlerinin yerine getirilmesine yönelik koordinasyondan sorumludur.

(5) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı; enkaz kaldırma hizmet grubu, alt yapı hizmet grubu, hasar tespit hizmet grubu ana çözümler ortağıdır. Afet bölgesinde enkazın kaldırılmasına yönelik koordinasyondan, afet bölgesinde su, kanalizasyon ve arıtma tesisi gibi hatların acil onarımını yaptırarak en kısa sürede bu hizmetlerin, normale dönmelerini sağlamaya yönelik koordinasyondan, afet bölgesinde, su, kanalizasyon, arıtma gibi alt yapı ve yapı stoğunda meydana gelen yaklaşık ön hasar boyutunu ivedilikle belirlemek ve hasar tespit hizmetlerini yapmaya yönelik koordinasyondan sorumludur.

(6) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, psiko-sosyal destek hizmet grubu ve aynı bağış depo yönetimi ve dağıtım hizmet grubu ana çözümler ortağıdır. Afet bölgesinde afetzedelerin ve afet çalışanlarının psiko-sosyal destek hizmetlerine yönelik koordinasyondan, afetzedelere yapılan aynı bağışların depo hizmetleri ve dağıtımına yönelik koordinasyondan sorumludur.

(7) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı; gıda, tarım ve hayvancılık hizmet grubu ana çözümler ortağıdır. Afet ve acil durumlarda gıda güvenliğini sağlamak, afetzedede çiftçilerin bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretiminde meydana gelen zararları ile afet ve acil durumdan etkilenen tarım alanlarının hasar tespitini yapmak, hayvan kaynaklı her türlü salgın hastalığın önlenmesi için gerekli tedbirleri almak, hayvanlarda ortaya çıkabilecek hastalıklarla mücadele için aşılama ve tedavi çalışmalarını yapmak, ölen ya da itlaf edilmesi gereken hayvanlarla ilgili gerekli çalışmaları yürütmeye yönelik koordinasyondan sorumludur.

(8) Maliye Bakanlığı, zarar tespit hizmet grubu ana çözümler ortağıdır. İlgili kurum ve kuruluşların katkısıyla afet ve acil durumların sebep olduğu zararların mali ve iktisadi boyutunun tespitinden sorumludur.

(9) Türkiye Kızılay Derneği, beslenme hizmet grubu ana çözümler ortağıdır. Afet bölgesinde afetzedelerin beslenme hizmetlerine yönelik koordinasyonu görevli vali yardımcısı yönetiminde yapmakla sorumludur.

(10) Başkanlık; barınma, bilgi yönetimi, değerlendirme ve izleme, hizmet grupları lojistiği, uluslararası destek ve işbirliği, kaynak yönetimi, satın alma ve kiralama, muhasebe, bütçe ve mali raporlama, ulusal ve uluslararası nakdi bağış, KBRN hizmet gruplarının ana çözümler ortağıdır. Afet bölgesinde afetzedelerin acil ve geçici barınma hizmetlerine yönelik koordinasyondan, afet ve acil durumlara ilişkin her tür bilginin toplanması, kayıt altına alınması ve raporlanması hizmetlerine yönelik koordinasyondan ve müdahale çalışmalarında elde edilen bilgileri değerlendirmek, izlemek ve ilgili birimlere bilginin iletilmesinden, tüm hizmet gruplarının beslenme ve barınma hizmetlerine lojistik destek sağlamaya yönelik koordinasyondan, yapılacak malzeme, personel gibi uluslararası desteklerin koordinasyonundan, afet ve acil durumlarda çalışacak ilave personel, teknik uzman, malzeme ve ekipman temini ve izlenmesine yönelik koordinasyondan, afet ve acil durumlarda ihtiyaç duyulacak kaynakları acil yardım harcamaları kapsamında satın alma ve kiralama hizmetlerine yönelik koordinasyondan, afet ve acil durumlarda

YÖNETMELİKLER, NİSAN 2011 (Ek-79)

muhasebe, bütçe ve mali raporlama hizmetlerine yönelik koordinasyondan, ulusal ve uluslararası nakdi bağış hizmetlerine yönelik koordinasyondan, KBRN olayları ile ilgili müdahale çalışmalarını yürütmeye yönelik koordinasyondan, tehlikeli maddelerle ilgili müdahale çalışmalarına destek olmaktan sorumludur. Yerel düzeyde bu hizmetler il afet ve acil durum müdürlükleri eliyle yürütülür.

Bakanlık, kurum ve kuruluşların görev ve sorumlulukları

MADDE 28 – (1) Tüm bakanlık, kurum ve kuruluşlar Başkanlığın koordinasyonunda afet ve acil durum hizmetlerine ilişkin yapılacak her türlü çalışmada valilere ivedilikle destek olmakla yükümlüdür. Ana çözüm ortağı olan bakanlık, kurum ve kuruluşlar; afet ve acil durum yönetim merkezlerini kurmak ve 7 gün 24 saat esasına göre yürütülmesini sağlamaktan sorumludur. Destek çözüm ortağı bakanlık, kurum ve kuruluşlar personel, araç, alet, ekipman desteği sağlamakla sorumludur.

(2) Bakanlık, kurum ve kuruluşlar; afet ve acil durum hallerine yönelik hazırlık ve planlama çalışmaları yapmak, yapılan çalışmalara destek olmak, afetlere yönelik kapasite geliştirme çalışmaları yapmak, ülke düzeyinde kaynakları tespit etmek, afetlerde görevlendireceği personeli eğitmek ve sürekliliğini sağlamakla sorumludur.

(3) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı, afet ve acil durum hallerinde Başkanlık veya valiliğin talebi üzerine sinyal bilgilerinden elde edilen yer tespiti ve konum belirleme bilgilerini ve ihtiyaç duyulan diğer sinyal analizlerini ilgili mevzuatı çerçevesinde vermekle yükümlüdür.

(4) Cep telefonu ve sabit telefon operatörleri kendilerine ulaşan talepleri yerine getirmek ve afet bölgesinde yeterli kapasitede mobil ve yedek haberleşme sistemlerinin ivedilikle kurulmasını sağlamakla sorumludur.

(5) Haberleşme aracı ve ulaştırma imkânları bulunan sivil ve askerî tüm kurum ve kuruluşlar, afet ve acil durumlara ilgili haber ve gelişmeleri valilik ve kaymakamlıklara derhal bildirir. Tüm sivil ve askerî haberleşme birimleri; afetin meydana gelmesini müteakip acil yardım süresince yardım taleplerini karşılamak için gerçekleştirilecek haberleşmeyi öncelikle ve bedelsiz olarak ilgililere sağlamakla sorumludur.

(6) Afet ve acil durumlar dolayısıyla hizmete girecek geçici barınma merkezlerine içme suyu getirilmesi, kanalizasyon, bağlantı yolları ve elektrik tesisleri yapılması, bu yeri tehdit eden dere ve sel yataklarının ıslahı gibi işler, Başkanlık ve valinin talebi üzerine ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşlarca öncelikle yapılır.

(7)İlgili kurum ve kuruluşlar, ikincil afetlere sebep olabilecek elektrik, doğalgaz, temiz su ve atık su sistemleri ile diğer ikincil afet riskleri için gerekli acil önlemleri almak zorundadır.

(8) Afet ve acil durum hallerinde adalet hizmetlerinin aksamaması ve gecikmesine sebebiyet verilmeksizin yürütülmesi için gerekli tedbirler alınır.

(9) İçişleri Bakanlığının mülki idare amirleri içerisinde yeterli sayıda personeline afet anında bölgeye intikal ettirilerek üzere afet ve acil durumlar öncesi Başkanlık ile işbirliği içerisinde oryantasyon eğitimi verilir.

(10) Millî Eğitim Bakanlığı;

a) Afet öncesi her okulun afet ve acil durum planları yapmasını sağlamaktan,

b) Afet sırasında; denetlemekle sorumlu olduğu tüm yurtlarda barınan öğrencilerin ve okullarda eğitimde olan öğrencilerin tahliyesinden, tahliye edilen öğrencilerin sağlık, beslenme, barınma gibi ihtiyaçlarının diğer hizmet grupları tarafından karşılanmasını sağlamaktan,

c) Afet sonrasında ise ivedilikle eğitim ve öğretim hizmetlerinin sürekliliğini sağlamaktan, sorumludur.

(11) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı;

a) Afet öncesi her üniversitenin ve bağlı birimlerinin afet ve acil durum planları yapmasını sağlamaktan, üniversitelerde afet gönüllüsü gençler yetiştirmek üzere çalışmalar yapmaktan,

b) Afet sırasında; üniversite yurtlarında barınan ve üniversitelerde eğitimde olan öğrencilerin tahliyesinden, tahliye edilen öğrencilerin sağlık, beslenme, barınma gibi ihtiyaçlarının diğer hizmet grupları tarafından karşılanmasını sağlamaktan,

c) Afet sonrasında ise ivedilikle eğitim ve öğretim hizmetlerinin sürekliliğini sağlamaktan, sorumludur.

(12) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, bünyesine bağlı yurtların afet ve acil durum planlarını yapmaktan, yurtlarında barınan öğrencilerin tahliyesinden, tahliye edilen öğrencilerin sağlık, beslenme, barınma gibi ihtiyaçlarının diğer hizmet grupları tarafından karşılanmasını sağlamaktan sorumludur.

(13) Orman ve Su İşleri Bakanlığı afet bölgesinde alt yapı çalışmaları tamamlanıncaya kadar kullanma suyu teminine, nakline, gerektiğinde yeterli sayıda su kuyularının açılmasına ilişkin çalışmalardan sorumludur. Bakanlık, meydana gelen afet nedeniyle su kaynaklarının kaybolması veya yer değiştirmesi durumunda gerekli çalışmaları yaparak yeni kaynakları belirler ve su proje taslağını ivedilikle hazırlayarak ilgili valiliğe ulaştırır.

(14) Tüm bakanlık, kurum ve kuruluşlar kendi hizmet binalarının acil durum planlamasını yapmaktan sorumludur.

(15) Her ölçekteki işletmelerin afet ve acil durum ile iş sürekliliği planlarının oluşturulması, başta Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenir ve teşvik edilir. Bu işletmelerin afet ve acil durum ile iş sürekliliği planlarının esasları ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla Başkanlık tarafından belirlenir.

(16) Türkiye İş Kurumu, afetin meydana gelmesinden sonra Başkanlığın talebi üzerine öncelikle afet bölgesinden olmak üzere işçi temin eder.

(17) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü afetin meydana gelmesinden sonra Başkanlık ile işbirliği içerisinde afet bölgesindeki vatandaşları düzenli bilgilendirmek üzere radyo ve televizyon yayını yapar. Afet ve acil durumlarda Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ve Anadolu Ajansı, Başkanlığa teknik destek ve personel desteği sağlar.

(18) Afet sonrası, Maliye Bakanlığı tarafından mali analiz, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından psiko-sosyal analiz, Ekonomi Bakanlığı tarafından ekonomik analiz ve Başkanlık tarafından müdahale sistemi performans analiz raporu hazırlanır.

(19) Afet ve acil durum hallerinde din hizmetlerinin eksiksiz yapılabilmesi için gerekli tedbirler alınır.

Mülki idare amirlerinin görev ve sorumlulukları

MADDE 29 – (1) İllerde afet ve acil durumların yönetiminden valiler sorumludur. Valiler, illerde ve gerek duyulan ilçelerde afet ve acil durum yönetim merkezlerini kurmak ve 7 gün 24 saat esasına göre çalıştırılmasını sağlamaktan sorumludur.

YÖNETMELİKLER, NİSAN 2011 (Ek-79)

(2) Vali ve kaymakamlar; il ve ilçe sınırları içinde afet ve acil durum hizmetleri ile ilgili tedbirlerin alınmasından, acil yardımların gerektirdiği harcamaların yapılmasından, kamu kurum ve kuruluşlarının personelinden geçici veya sürekli olarak ekiplerin oluşturulmasından, yerel düzeydeki servislerin yönetiminden, yükümlüler ile gönüllü gerçek ve tüzel kişilerin bölgelerindeki afet ve acil durum hizmetlerine katılımlarının sağlanmasından sorumludur.

(3) Afet ve acil durum hallerinde vali ve kaymakamlar tarafından verilen talimatlar ivedilikle ve geciktirilmeksizin yerine getirilir. Afet ve acil durum hallerinde, vali ve kaymakamlar çevre il ve ilçelerden yardım isteyebilir. Kendilerinden yardım istenilen vali ve kaymakamlar ilgili kanunlarda varolan yetkilerini kullanarak bütün imkân ve araçlarla yardıma mecburdur.

(4) Vali ve kaymakamların, afet ve acil durum hallerinde talep edecekleri alet ve ekipmanlar, araç gereçler, makine ve teçhizat ile teknik personel ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşlarca ivedilikle temin edilerek afet bölgesine ulaştırılır.

(5) Vali ve kaymakamlar, afet ve acil durum hallerinde gerekli tedbirlerin alınması ve zamanında müdahalenin sağlanabilmesi için Başkanlığı ivedilikle bilgilendirmekle yükümlüdür.

(6) Valilik gerektiğinde afet bölgesine giriş çıkış yasağı koyabilir ya da giriş çıkışın kontrollü olarak sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınmasına karar verebilir.

(7) Vali ve kaymakamlar; taşıt, makine, alet ve ekipman, arazi, arsa, bina, tesis, yiyecek, giyecek, ilaç ve tıbbi malzeme ile tedavi, kurtarma, barındırma, ısıtma, aydınlatma, beslenme, giyim gibi ihtiyaçların karşılanması ve yaralıların bakımı için gerekli acil mal ve hizmetlere ilişkin ihtiyaçların ivedilikle yerine getirilmesi için 7269 sayılı Kanun ve diğer mevzuatta yer alan yetkilerini kullanır ve gerekli tedbirleri alır.

Askeri birlik ve komutanlıkların görev ve sorumlulukları

MADDE 30 – (1) Afet ve acil durumun meydana geldiği veya muhtemel olduğu yerde veya civarında bulunan en yakın askeri birlik ve komutanlıklar, seferberlik ve savaş hâli dışında acil yardım süresince kendilerinden vali ve kaymakamlar tarafından istenecek yardımları üstlerinden emir beklemeksizin ve gecikmeksizin 7269 sayılı Kanun kapsamındaki mükellefiyetin bir gereği olarak yerine getirirler. Acil hâllerde sözlü olarak yapılan bu talepler, sonradan usulüne göre yazılı şekle dönüştürülür.

(2) Askeri birlik ve komutanlıklar, bu Yönetmelik gereğince düzenlenecek afet müdahale planlarında verilen görevleri eksiksiz yerine getirmekten, kendilerinden istenilen her türlü personel, araç, gereç ve teçhizatı zamanında vermekten sorumludur.

(3) Garnizon dışına askeri birlik görevlendirmelerinde bu birliklerin görev bölgesine nakli için öncelikle askeri imkânlar kullanılır, zorunlu olduğunda ildeki kamu kuruluşlarından veya özel sektörden yardım sağlanır.

(4) Askeri birlik ve komutanlıklar müdahale hizmetlerinde görev aldıklarında görev bölgesinden ayrılışları, afet bölgesinin sorumlu mülki amirinin onayıyla gerçekleşir. Askeri birlikler tarafından ilk müdahalenin yapılması durumunda asıl sorumlu sivil kurum ve kuruluşlar olay bölgesine geldiğinde görevin yönetimi devredilir.

(5) Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından afet ve acil durum hallerine yönelik oluşturulan planlamalar bu Yönetmelik hükümleri ile uyumlu olacak şekilde yeniden düzenlenir.

İl afet ve acil durum müdürlüğünün görev ve sorumlulukları

MADDE 31 – (1) İl afet ve acil durum müdürlüğünün görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) İl afet müdahale planını, planda görevi bulunan kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyon sağlayarak hazırlamak.

- b) Vali adına planlama çalışmalarını takip etmek.
- c) Planlarda yapılacak güncellemeleri izlemek ve ilgili yerlere bildirmek.
- ç) İl afet ve acil durum koordinasyon kurulunun sekretaryasını yapmak.
- d) Afet ve acil durum halleri için iletişim rehberi oluşturmak.
- e) Afet ve acil durum yönetim merkezini çalışır halde tutmak.
- f) İl afet ve acil durum yönetim merkezinin acil durum planını hazırlamak ve uygulamak.
- g) Afet ve acil durum yönetim merkezinin muhtemel bir afet sonrası kullanılamaz hale gelmesi ihtimaline karşı gerekli tedbirleri almak.
- ğ) Yılda en az iki kez valinin başkanlığında toplanmak.
- h) 27 nci maddenin beşinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla afet ve acil durumlarda meydana gelen kayıp ve hasan tespit etmek.
- ı) Afet ve acil durum hallerine ilişkin Başkan ve vali tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmek.

İl afet ve acil durum koordinasyon kurulunun görev ve sorumlulukları

MADDE 32 – (1) İl afet ve acil durum koordinasyon kurulunun görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) İl afet müdahale planının incelenmesini, uygun bulunması durumunda kurul kararı ile birlikte Başkanlığa onaya sunulmasını sağlamak.
- b) İl hizmet grubu operasyon planlarını hazırlamak ve onaylamak.
- c) Hizmet grubu planlarının il afet müdahale planına entegrasyonunu gerçekleştirmek.
- ç) Afet ve acil durum hazırlıklarını yapmak veya yaptırmak ve alınacak önlemleri belirlemek.
- d) Yerel düzey olay türü planı hazırlanmasına karar vermek ve hazırlamak veya hazırlatmak.
- e) Kritik tesislerin oluşturduğu riskleri önleme çalışmaları yapmak veya yaptırmak.
- f) Eğitimler düzenlemek ve planların uygulanabilirliğini tatbikatlarla değerlendirmek.
- g) Afet ve acil durum hallerinde; bilgileri değerlendirmek, alınacak önlemleri belirlemek, il afet müdahale planının uygulanmasını sağlamak.
- ğ) Yılda en az iki kez valinin başkanlığında toplanmak.
- h) Afet ve acil durum hallerinde talimat beklemeksizin il afet ve acil durum yönetim merkezinde toplanmak.

Bireylerin görev ve sorumlulukları

MADDE 33 – (1) Afet ve acil durumlarda asker ve hâkim sınıfından olanlar hariç olmak üzere, 18-65 yaş arasındaki bütün erkek vatandaşlar, afet ve acil durum hizmetleri sebebiyle vali ve kaymakamlarla kendilerine verilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Bu yükümlüler, yükümlülükleri süresince iş yerlerinden izinli sayılır ve her türlü mali ve sosyal hakları korunur.

(2) Görevlendirilmelerde; iş mevzuatının çalıştırma yasağı ile ilgili hükümleri, çalıştırılacak kişilerin yaşları, cinsiyetleri, sağlıkları, meslekleri, meşguliyetleri ve sosyal durumları ile aile ve bakıma muhtaç yakınları gözönünde bulundurulur. Afet bölgesine görevlendirilmelerde, görevli personelin maaş, ücret, yevmiye ve benzeri hakları kendi kurum, kuruluşlarınca ödenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Görevlendirme

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında kurumlara verilmiş olan görevlerle ilgili olarak gerektiğinde diğer kurum veya kuruluşları görevlendirmeye ve Yönetmelik kapsamında düzenlenmemiş olan diğer acil durum hallerinde görev yapacak kurum ve kuruluşları belirlemeye Başbakan yetkilidir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında taşrada kurumlara verilmiş olan görevlerle ilgili olarak gerektiğinde diğer kurum veya kuruluşları görevlendirmeye vali ve kaymakamlar yetkilidir.

Gizlilik esasları

MADDE 35 – (1) Hazırlanacak afet müdahale planları ile bu planlarda yer alacak envanterlerin ve kişisel verilerin paylaşılmasında ilgili mevzuatında öngörülen gizlilik esaslarına riayet edilir.

İzleme

MADDE 36 – (1) Başkanlık ulusal ve yerel düzeyde planlama, eğitim ve afetlere hazırlık konularında tüm bakanlık, kurum ve kuruluşları koordine eder, hizmet grupları ile afet ve acil durum yönetim merkezlerinin hazırlıklarını ve olay bölgesi çalışmalarını izler ve yönlendirir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 37 – (1) 1/4/1988 tarihli ve 88/12777 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Afetlere İlişkin Acil Yardım Teşkilatı ve Planlama Esaslarına Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Planlar

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik çerçevesinde hazırlanacak planlar, Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren sekiz ay içinde hazırlanır. Hazırlanan planlar yürürlüğe girinceye kadar mevcut planların uygulanmasına devam edilir.

Yürürlük

MADDE 38 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

